

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Gospodarske stvari.

Vrtnarstvo kot obrtnija.

Za gospodarsko bodočnost Dolenjske in za dolenjskega kmetovalca je največje važnosti oni oddelek intenzivnega, tovarnarskega kmetijstva, ki pride ali bi vsaj moral v našem milem ozemlju priti v prvi vrsti v poštev; to je vrtnarstvo, torej pred vsem sadjarstvo in zelenjadarstvo. V mnogih strokah imajo druge dežele pred nami prednost, ki izvažajo svoje plodove vže zdavno v tujino. Ne tako vrtnarstvo; tu je odprta našemu umu in naši pridnosti najlepša prihodnost. Kajti na eni strani je razvoj vrtnarstva v obrtnijo še na celi zemlji tako rekoč v otročjih povojih, na drugi nam daje naše podnebje najboljšo podlago za vrtnarstvo, kakor tudi mnogim drugim krajem slovenskega ozemlja, kakor Goriški, Tržaškemu in južnemu Stajerju, in v tretje ima vrtnarstvo sploh največjo bodočnost odkar so izumili konzerve (posušeno in vkuhano sadje, zelenjad). Ravno tu na polji vrtnarstva se bo obrtnija najožje združila s poljedelstvom, ravno tukaj se bode poljedelstvo popolnoma zarastlo v industrijo, ravno tu bo sprava med deželo in mestom najpopolnejša.

Ako se ozremo bežno po svetu, kako stoji z vrtnarstvom, kaj opazimo?

Najbolj in mnogo bolj nego v Avstriji je razvito vrtnarstvo na Nemškem. Tu ima obrtno vrtnarstvo tri glavna središča: cvetlično mesto Erfurt kraljuje v zelenjadarstvu in cvetličarstvu, Brunšvik je središče pridelovanja špargeljna, Frankobrod ob Odri ima največ jagod; poleg tega je znamenito vinstvo ob Renu, sadjarstvo v Badenu, gojitev jablane v Frankobrodu ob Menu. Splošno pa tudi na Nemškem sadjarstvo in zelenjadarstvo še nista organizovana. To se je pokazalo tam v rodovitem letu 1900; sadja vse polno, pa niso vedeli kam ž njim.

Brez primere slabše stoji pa stvar pri nas. Ako hočemo naše vrtnarstvo povzdigniti na višino obrtnega vrtnarstva, mora prevladati v našem vrtnarstvu trojni činitelj: 1. Zadržno načelo; 2. Vporaba najnovejših pridobitev vrtnarske tehnike; 3. Vporaba vrtnarskih pridelkov za izdelovanje konserv.

Ako se izpolni prva zahteva, bi bila to ob enem podlaga, da se omogoči velik eksport. Izvažanje je namreč — ravno tako kot pri mlekarskih izdelkih — le tedaj mogoče, ako so izdelki i po kakovosti i po svojem pokanji popolnoma enaki. Taka enovrstnost je mogoča le v združenju več vrtnarjev v zadrugo, katera

edina tudi zamore biti porok za dobro blago, brez katerega poročstva je vsako izvažanje nemogoče.

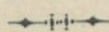
Škoda, da se je zadržništvo z vrtnarstvom še tako malo pečalo; celo sadjarskih zadrug je v Avstriji, o Slovencih še govoriti ne moremo, čudno malo, dočim za zelenjadarsko zadrugo nobeno ne vem, razven če prištevam sem zeljarsko zadrugo v Šmartnu ob Savi, ki šele eno leto deluje. In vendar je tako blizu misel, da bi taka zadruga ne omogočila samo izvažanje v velikem, ampak da bi bila tudi najboljšo sredstvo, da povzdigne in zavaruje gmotno stanje vrtnarjev, deloma ker bi skupno nakupovali semenje, vrtnarsko orodje, stroje, gnojne grede, steklenjače, material za pošiljanje in zavijanje, deloma ker bi jim zadruga omogočila skupno nakupovanje zemljišč in slednjič, ker bi bila na ta način urejena in zagotovljena oddaja in prodaja pridelkov.

Tudi druga točka, uporaba najnovejših pridobitev tehnike v vrtnarstvu je največjega pomena za prihodnost našega vrtnarenja, temeljni pogoj za zaželjeni eksport in mogoča le po zadržnem zjedinenju. Mi kmetovalci smo sploh velikokrat preveč starokopitni, to velja tem bolj o nas Dolenjcih. Naš ratar je kratkoviden, boječ in ozkosrčen. Da bi imeli le malce organizatoričnega talenta angleškega. Naše vrtnarske pridelke pošiljamo na trg tako neenakomerne in tako pomanjkljivo zapokane, da moremo komaj doma tekmovali s tujci, kaj še le misliti na eksport. In trgovsko poslovanje, obrtno predelovanje, proizvajanje po tvorniško — vse to je za nas knjiga s sedmerimi pečati. Kakor rečeno, tu morejo pomagati samo zadržna središča. Na Angleškem so nekateri deli vrtnarstva postali že popolna obrt. To velja posebno o pridelovanju rajskega jabelka ali paradižnika. Zasebne paradižnikove vrtnarije s 25 do 50 velikimi steklenjačami v okolici londonski, tvorijo cela mesta za se. Jeden angleških kanalskih otokov, namreč Guernsey, je najpopolnejša slika popolnoma poobrtnelega vrtnarstva. Tudi tukaj prideljujejo samo paradižnik in vinsko grozdje, oboje v rastlinjakih. Celi otok je kakor morje samih rastlinjakov. Vže l. 1792 je stal ondi prvi rastlinjak, danes jih je pač več nego 200.000. Za časa najboljših kupčije roma vsaki dan 10.000 košenj z ladijami na londonski trg. Kakor tukaj paradižnik in vinsko grozdje, tako se je osredotočilo na Holandskem vrtnarstvo na cvetno čebulo, posebno hijacint in tulipo in tudi tukaj je poobrtenje vrtnarstva vže zelo daleč. Tudi na Češkem postaja sadjarstvo vedno bolj razvita obrt; to priča množica čolnov, ki plovejo s sadjem obloženi na trge raznih nemških mest.

Predaleč bi zašli, ako bi hoteli razviti sliko, ki bi kazala vse načine, po katerih je mogoče razne oddelke vrtnarstva poobrtiti, zato se omejimo le na nekatere točke.

Današnja higijena, t. j. nauk ki uči, kako imamo ohraniti zdravje, stavi zelenjad in sadje kot hrano na prvo mesto. Oboje to bi moralo z ozirom na naše podnebne ali klimatične razmere imeti za nas večji pomen nego cerealijske t. j. žita. Tudi iz narodnogospodarskega stališča je želeto, da močnejše izkoriščamo vire domačih proizvodnih sil, da ne bo treba dobivati od zunaj toliko tujega blaga. Slednjič ima tudi sadna in zelenjadna konzerva sploh za bodočnost prihranjeno veliko ulogo. Skoro lahko rečemo, da bo konzerva glavna hrana v prihodnje, posebno po mestih.

Za obrtno pridelovanje, za mejnarodni promet, za tvorniško izdelovanje zopet dajejo konzerve najlepše upe. Že danes so konzerve v trgovinah važen prometni predmet. Prihodnost, ki jo ima konzerva kot izvozno blago, kot ljudsko hranilo, se pa sploh preračunati ne da. Ako se pri nas tej stroki z večjim zanimanjem posvetimo, ako vzamemo izdelovanje konserv združniško v roko, bo s tem pomagano kmetijstvu in vrtnarstvu in povzdignilo se bo naše narodno blagostanje. Fr. S.

Reja mladih rac.

Raca je sicer popolnoma vodna ptica, vendar se zdi, da dosežemo pri reji mladih rac za na trg lepše vspehe, ako jih nikoli ne spustimo v vodo. V miru se razvijajo veliko hitreje, tako da v desetih tednih popolnoma dorastejo, dobijo perje in dovolj mesa, dočim na vodi živčice race doraščajo veliko počasneje in se le polagoma debele. Perje postane seveda na vodi boljše, za to je pa perje tudi postranska stvar pri raci.

Mlade racke spustimo tretji dan po izvalitvi na prosto. Na kakem zavarovanem kraju blizu hiše napravimo malo račje dvorišče, ograjeno z žično mrežo, ki naj bo tako visoka, da druga perotnina ne more k racam. Prostor naj leži na prav solnčnem kraju, vendar pa mora biti nekoliko prostora v senci, da najdejo tamkaj mladice varstvo pred prehudimi opoldanjimi žarki. V račji dvorec postavimo dolga, čisto ozka koritca, da ne morejo živalice z nogami teptati piče; plitvo posodo za vodo vglobimo nekoliko v tla, da morejo racke zložno notri in ven. Od začetka denemo v vodo celo nekoliko kamenja, da ni treba živalicam tako dolgo ostati notri in da se v gnječi kaj ne poškodujejo. Te vodne posode morajo biti vedno polne in voda naj bo zmiraj čista. Velikost posod se ravna po številu rack.

Prve dni pokladamo racam za pičo nekoliko v vodi omehčanega kruha z drobno zrezanimi koprivami in svežim sirom (mohanitom). Po zimi porabimo vsako škorjico kruha, ki ostane pri hiši in jo posušimo; to je namreč za mlade racke kaj močna piča. Čez osem dni dajemo vže manj kruha, mesto tega pa več kopriv, solate ali bezgovega listja, drobno stolčenega pomešane z otrobi, ki smo jih popreje pregnetli z nekoliko kislim mlekom. Čez 14 dni je dobro, ako je hrana vže bolj trdikasta, pridevajmo ji poparjenih pšeničnih ali ovsenih plev, vedno pa tako, da je vse dobro predelano in bolj vlažno nego suho. Če moremo dobiti v

pest takoimenovanega račjega pšena, to je vodne leče (Cemna), ki dostokrat prepreza jarke in manjše ribnike lepo zeleno in ako pomešamo te med pičo, tedaj izvanredno dobro vpliva na razvoj mladičev in jo poceni.

Pred vsem je potrebno, da poskušaje poizvemo, koliko piče je potreba za vsakokratno pokladanje; pravilno je namreč, da živali ne puste za seboj nobenih ostankov, vendar pa se morajo tudi dovolj nasititi, tako da gredo tiho k počitku in spijo do onega časa, ko jim pičo v novo pokladamo. Zato je treba krmiti točno ob 5 uri zjutraj, ob 9ih moramo v drugo, ob 12ih v tretje in tako naprej na vsake 3 ali 4 ure do teme krmiti. Pitne vode ne sme nikdar primanjkovati.

Znano je, da so race zelo požrešne, svojo zadovoljnost kažejo s prav lagodnim sedenjem. Če se jim pa piča ne da o pravem času, takoj se oglasijo in gajajo tako dolgo, dokler jim ne ustrezemo. Zrnja nujno ne zahtevajo, ako pa mesto gori imenovanih otrobij pokladamo nekoliko zdroba, je to veliko krepkejša hrana in živali rastejo toliko hitreje.

Sicer da precej dela, ako hočemo racke na opisani način kviško spraviti, vendar pa se to ravnanje vse eno priporoča, posebno tedaj, ako v raznih oddelkih redimo 400 do 600 kosov, kar vse more oskrbeti ena oseba prav dobro.

Opomnimo lahko še, da je solata v celih perescih izvrstna vmesna piča, ki rast zelo pospešuje; sploh z zelenjem pri perotnini ne smemo štediti. (Živ. borza.)

Petindvajsetletnica sv. Očeta Leona XIII.

Slavno vladajoči papež Leon XIII. že 25. leto vodi čolnič sv. Petra preko razburkanega viharnega morja naših dni s krepko roko in dalekovidnim očesom. Redka slavnost je to, le trije papeži so jo učakali. Za torej in ker je sv. Oče res pravi skrbni oče velike družine božje na zemlji, oče vseh 250 milijonov katoličanov, zato se letos vrše posebne slovesnosti po celem svetu. Pač slabi katoličani bi bili, ko bi se ne veselili ob tej priliki, kakor bi bili zanikarni otroci, ko bi se ne zmenili za godove in druge slovesne dni svojih starišev. Vrh tega pa moramo zahvaliti Boga kar najglobokeje, da nam je v tako burnih časih dal tacega papeža. Vsak papež je sicer nezmotljivi učenik resnice in npravnosti in kot tak prvi in poklicani varuh reda in avtoritete in oblasti. A osebne prednosti in lastnosti Leona XIII. so tako posebne in izvanredne, da je le največja sreča naša, da ga imamo za očeta.

Na konferenci v Stopičah dne 17. m. m. zbrana duhovščina novomeškega dekanata sklenila je na podlagi določil knezoškofijstva ljubljanskega praznovati 25letnico Leona XIII. takole:

1) Na praznik sv. Joahima v nedeljo 17. avgusta bo v vsaki župniji slovesna sv. maša, govor o sv. Očetu in darovanje kot poseben dar sv. Očetu za 25 letnico; naj vsakdo daruje vsaj dva tri vinarje, da mi Slovenci ne zaostanemo za drugimi narodi. (Šk. List. 1901. I. 7. pag. 22.)

2) Po posameznih župnijah izven mesta se bodo vršile še posebej evharistične slovesnosti v tem-le redu: 3. avgusta v Prečini in Stopičah; 10. Podgradom, v Vavti vasi in Brusnicah; 24. v Soteski in Mirni Peči; 31. v Šempetru in Šmarjeti; 7. septembra v Toplicah in 5. oktobra v Šmihelu. Čeremošnjice in Poljanica pa napravite po medsebojnem dogovoru.

Zjutraj se bo izpostavilo presv. R. T., katero bodo zvrstoma molili razne družbe in stanovi, potem slovesna sv. maša, slavnosti primeren govor ter popoldne procesija s presv. Rešnjim Telesom.

Na ta način hočemo čast izkazati očitno in javno Kralju kraljev, Jezusu Kristusu Ga zahvaliti in prositi za sv. Očeta, ter po besedah sv. Očeta, prenesti čast, ki bi jo njim izkazali, na Gospoda Jezusa pričujočega v presv. Zakramentu.

3) Za celo dekanijo in za mestno župnijo Novo mesto posebej vršila se bo taka evharistična slovesnost v nedeljo

21. septembra. Te slovesnosti vspeš se bo pravočasno objavil. Da bi se po teh slovesnostih poživila katoliška zavest ter rasla ljubezen do sv. Očeta, v to daj Bog vsem tem slavnostim obilnega blagoslova.

Politični pregled.

V Rimu je umrl kardinal Ledochowski 22. julija. Rojen je bil na ruskem Poljskem l. 1822 iz grofovske rodovine. L. 1865 je bil imenovan nadškofom v Gneznu in Poznu. Ker je krepko in odločno zagovarjal katoliško a tudi poljsko narodno stvar nasproti grabežljivim, krivičnim Prusom, ga je vrgel Bismark l. 1874 v ječo v Ostrovu. Papež pa ga je imenoval kardinalom in l. 1876 je prišel v Rim.

Srbija bo kmalu prišla — na boben, če pojde tako dalje. Državne blagajne so prazne, celo za kralja mora finančni minister jemati iz občinske blagajne, vsak mesec blizu 100.000 kron. Pri občinah je vlada že naredila dolga 8 milijonov kron. Občine so sicer revne, a dajati morajo. Uradnikom že več mesecev niso izplačali plače, vojaki dobivajo slabo hrano ter hodijo v umazanih capah. Upanje je samo, da dobi vlada posojila v Parizu ter se potem uredi neznosne razmere,

Laški kralj se je podal na Rusko obiskat carja. Dasi se je vozil skoz Avstrijo, se pri našem cesarju ni prav nič oglasil. V Petrogradu je bil lepo vsprejet. Od tod pojde v Pariz. Vse to smatrajo nekateri za znamenje, da se hoče Italija pridružiti rusko-francoski zvezi ter odtrgati od trozveze. Za nas gotovo ne bi bilo škode!

Nemški cesar je izvedel, da mu Poljaki, ako pride med nje, ne nameravajo pripraviti posebno prijaznega vsprejema. Zato se je odločil, da bo njegovo potovanje imelo le zgolj vojaški značaj in ne bo nobenih posebnih slavnostij. Prav malo ga pač more veseliti iti med podložnike, katere si je s svojim izzivajočim govorom popolnoma odtujil. Poljaki so svojo ogorčenost in mržnjo pokazali prav očito. 15. julija 1410 l. so namreč Poljaki nemške viteze pri Grunwaldu prav slavno zmagali. In ta zgodovinsko znameniti dan so Poljaki po vsej Galiciji prav slovesno praznovali ter pri tej priliki dali odduška svojim razžaljenim narodnim srcem.

Angleški kralj Edvard bo skoro popolnoma okreval. Ta mesec enkrat se bo vršilo slovesno kronanje.

Na Francoskem so duhovi silno razburjeni. Novi ministerski predsednik Komb je dal kar nenadoma zapreti 2500 redovnih šol ter pognati s silo redovnike in redovnice v svet. In kaj so storili ti redovniki in redovnice hudega? Poučevali so brezplačno večinoma mladino, skrbeli za stare, bolne, sirote in betežne ljudi s tem, kar so priberali pri usmiljenih ljudeh. Ni čuda, da je razjarjeno ljudstvo branilo redovnike pred policijo in so se zlasti v Parizu vršili resni spopadi in veliki nemiri. Francosko ljudstvo je po veliki večini katoliško, a njega zavest je postala precej medla. Sedaj so se oživili in z vso silo ugovarjajo vsepovsod takemu nasilju, sedaj — ko je prepozno. Prej naj so pazili ob času volitev in skrbeli, da bi bili prišli pravi katoličani, iz prepričanja in v dejanju katoličani, v zbornice. Ko so spali, je prišel sovražnik in sejal ljuliko. Vlada pravi, da dela to zato, ker hoče uničiti „klerikalizem“. A ta beseda je le slepilo in strašilo; boj ki velja klerikalizmu, velja veri in cerkvi katoliški, kar si pa

brezverska vlada vendar kar tako prostodušno ne upa povedati. Torej hinavščina poleg surove sile v imenu — svobode! Vsi enaki, vsi svobodni, vsi bratje, samo da nisi katoličan, sicer to zate ne velja. Živela taka svoboda v prosvitljenem 20. stoletju! Ravno na Francoskem se oblasti tolikrat bolj brigajo za to, ali si katoličan ali ne, kakor pa za velike sleparije in goljufije, ki se tam redno a brez kazni dogajajo.

LISTEK.

Poročila iz kitajskih misijonov.

V Kini.

(Dalje.)

Od mesta Singapore, kjer smo zadnjič zapustili naše kitajske popotnike, pihal jo je parobrod skoro naravnost proti severu, proti Kini, kamor so srečno, brez posebnih dogodkov dospeli 10. januarja zjutraj. Prva postaja v tej deželi je bilo mesto Hongkong, kjer so izstopili iz parobroda na zemljo, prvič na zemljo, katero bodo morebiti prav kmalo morali namočiti z lastno krvjo. Kaki občutki so jim polnili srca pri izstopu, to si lahko mislimo. Seveda pred vsem so bili veseli in hyaležni Bogu, da so srečno dokončali dolgotrajno in nevarno vožnjo. Zato tudi niso bili žalostni, temveč veseli in prav „židane“ volje, kakor piše P. Baptista.

„V tem mestu sem tudi prvič maševal na kitajski zemlji. Maševal sem pa z namenom, da bi ljubi Bog obilo blagoslovil moje prihodnje delovanje mej temi napol divjimi narodi in ako je njegova sv. volja, tudi zalil seme božje besede z mojo lastno krvjo.“

„Mesto Hong-kong je zelo veliko in krasno. Tudi katoliške cerkve so precej velike in krasne.“

„Kakor v Singapore, tako je tudi tukaj vse zeleno in živahno. Hribi, ki obdajajo mesto od dveh strani, so podobni našim hribom na Notranjskem.“

Iz tega mesta so takoj drugi dan odpotovali, dalje proti severu, ker še le mesto Hankow je njih pravi cilj. Zadnja morsk postaja, kjer so zapustili morje, je bila Shanghai (Šangaj), kamor so prišli 13. januarja.

„Parobrod nas ni pripeljal prav do mesta, ampak je ostal čez noč z nami vred zunaj na morju v pristanišču, kateremu se pravi Wusung.“

14. jan. zjutraj smo se pa z malim parobrodom prepeljali v mesto krog 9. ure. Mesta nismo nič videli preje, dokler nismo izstopili zavoljo goste megle, da, tako gosta megla je bila, da bi lahko kline vanjo zabijal. Ako bi primerjal Ljubljansko pa to Shanghai-sko, gotovo bi ta prekosila v gošči Ljubljansko. Še le okrog poldne vzdignila se je toliko, da smo si mogli mesto nekoliko ogledati.“

„Do večera smo ostali skupaj pri oo. lazaristih, ki so nas prav ljubeznjivo sprejeli.“

Ob 9. uri zvečer smo se morali pa mi, ki smo namenjeni v Hankow, ločiti od družbe in oditi nazaj na parnik. Bilo nas je sedem. Zjutraj ob 4. uri smo se pa odpeljali proti Hankowu po reki Jangsekiang, ki je približno tako široka, kakor je od Stopič do Trebnjega. Kaj ne, to je širjava! Da, ko smo se po nji peljali, smo komaj nekoliko opazili obrežje v daljavi. Ni pa širjavi primerno globoka. Na nekaterih krajih se celo dno vidi. Zato se večkrat pripeti, da jo ladije zavozijo v tako plitvo mesto, kjer obtiče v blatu in pesku. O tem nam je pripovedoval sam kapitan. Videli smo pa tudi sami na lastne oči več ponesrečenih čolnov in en parnik. Ravno pred mestom Hankow je zagazil v blato. Ko smo šli mi mimo so že zlagali blago iz njega, da ga bodo potem z posebnimi stroji in pripravami rešili iz blata. Zato smo se pa mi prav oprezno in počasi naprej pomikali.“

V Hankow so prišli 18. januarja. Ko so izstopili, čakal jih je že pater, frančiškan, jih lepo pozdravil in spremil v samostan. Sprejem v samostanu je bil prav prisrčen. „Nikdar se nismo še videli preje, vendar smo se objeli kakor bratje. Saj imamo vsi en, skupni namen, skupni cilj — izveličanje duš. Sprejeli so nas, ker so nas komaj pričakovali, zakaj žetev je je velika, ali delavcev je malo.“

„V nedeljo 19. jan. zbrali so se tukajšnji kitajski kristjani v samostanski cerkvi in obhajali skupno službo božjo. Kitajski duhoven je pridigoval in potem maševal. Ljudstvo je v cerkvi, strogo ločeno v dva dela, prepevalo pred pridigo in mej celo sv. mašo svete pesmi. Navdušeno je bilo to petje! In povem Ti, ko sem slišal to ubogo nesrečno, vendar presrečno ljudstvo tako navdušeno in tako goreče prepevati, se tako spodbudno in pobožno obnašati v cerkvi, prišle so mi solze v oči. Da, to ljudstvo ni hudobno, ni popačeno, samo zaslepljeno je. In pri tem sem začutil hrepenenje, da bi že skoro znal sam njih jezik in jih mogel učiti. Popoldne so imeli sv. križev pot in litanije. Obakrat je bila prostorna cerkev natlačena polna.“

„Zato, draga sestra, ne žaluj po meni, oh, jaz se tako srečnega čutim mej temi kitajskimi kristjani.“

„Mesto Hankow je — dejal bi — razdeljeno v dva dela. En del leži na desnem, drugi pa na levem bregu široke reke, vendar nekoliko bolj proti severu.“

Naš P. Baptista je bil odločen za severni del, ki se imenuje Wučang, kamor je odpotoval takoj, ko so prišli še ostali tovariši. Konec januarja so prišli tja; 1. feb. so pa vse došle misijonarje preustrojili po kitajsko tako glede obleke in obuvala, kakor tudi glede glave.

„Na svečnico, 2. febr., maševal sem že“, piše P. Baptista; „kakor Kitajec obrit po glavi in s kito, katera je pa mej mašo skrita pod mašno obleko. Pa ne smeš misliti, draga sestra, da mi je kita v resnici tako hitro zrastle, saj sama veš, da stvar ne raste tako kakor kak plevel na njivi, posebno nam moškimi na glavi ne raste tako rado. Da, vsaki ženski glavi bi delala ta kita čast, tako je debela. Seveda je ponarejena iz tujih las in jo denem na glavo le tedaj, kadar grem kam dalj iz mesta mej Kitajce.“

„Oblečen sem v obleko iz svile, ki je podobna ženski obleki Belokranjic, samo da „kikla“ ni popolnoma bela. Pa tudi brado nosim po šegi Kitajcev.“

„Kakor smo v vsi obleki preustrojeni po kitajsko, tako je tudi mašna obleka popolnoma drugačna, kakor jo imajo mašniki pri vas. Na glavi imamo mej sv. mašo nekako štiri-oglato pokrivalo z dvema trakoma, 3 cm širokima in pol metra dolgima, podobno mitri, kakoršno nosijo mil. g. proš pri slovesni sv. maši.“

„Toda ni jim bilo zadosti, da so me samo oblekli, ali bolje, našemili po kitajski najnovejši modi, celo ime so mi preustrojili in pokitajčili. Na vizitnici, katero Ti prilagam, vidiš moje novo ime. Da, samo vidiš ga, ker teh kitajskih „kljuk“ ne znaš brati. Vidiš, moje ime na vizitki se tako-le bere: Prva „kljuka“ se bere za „Tun“. Tako se pišem. Tun so mi pa zato izbrali, ker je najaolj podobna besedi Turk. Druga kljuka, ki je zopet cela beseda se glasi „kvei“ in tretja „šien“. Torej se pišem po kitajsko „Tun-kvei-šien“. Kaj ne, kako lepo ime! Vendar se to ime rabi le pismeno. Imenujejo me namreč navadno le „Tun-šen-fu“, kar bi se dobesedno prevedeno glasilo v slovenščini „Turk duhovni oče“.

Vizitka, o kateri govori tukaj P. Tun-šen-fu, je širok kos papirja, ki je na tisti strani, na kateri je tiskano ime in na katero se piše, škrlatasto rudeč, na drugi strani je pa bel. O svojem imenu pravi P. Tun-šen-fu:

„Priimek „Tun“ je zelo razupit na Kitajskem. V zadnjem stoletju so namreč štirje misijonarji tega imena umrli mučeniške smrti. Zato je mej misijonarji mnenje, kdor ima to ime, ta je odločen za mučeniško smrt. Toraj čaka tudi mene ta neprecenljiva sreča! O, Bog daj!“

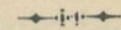
Morebiti je marsikateri bravec teh poročil pridno nabiral znamke ali marke, za kitajske misijone. Kaj ne, dragi mi bravec, ti bi rad zvedel tudi o tem, kako se vporabijo te znamke in ali imajo še kaj vrednosti. Tebi P. Tun-šen-fu odgovarja:

„Pisemske znamke, kolikor sem pozvedel, za naše kitajske misijone nimajo več posebne vrednosti, zato mi jih ni treba pošiljati. Večjo vrednost imajo za misijone mej zamorskimi narodi v Afriki.“

Dalje pa piše:

„Večkrat sem čul še v domovini, da se dá kupljenemu Kitajčku pri krstu ime onega, ki dá y ta namen 15 gld. To je resnica in, daj Bog, da bi se le mnogo takih dobrotnikov našlo, ki bi želeli to in seveda tudi dali 15 gld. Ravno ne-

kako toliko stane namreč deček, ubogi Kitajček, katerega se žele brezsrčni stariši znebiti in ga zato prodajo. Kar sem naj pošlje ta denar, pa takoj drugi dan, ako že ne isti, pomnožilo se bode število naših gojenčkov za enega z imenom darovatelja. (Dalje sledi.)

Domače vesti.

(Slovenec — škof). Slovenski župnik č. g. Stariha v Ameriki je imenovan škofom v Leadu v Južni Dakoti v Ameriki. Če se ne motimo, je novi škof Belokranjec.

(Osebne vesti). Sodni višji oficijal g. Alojzij Szabath v je iz Mokronoga prestavljen v Novo mesto na mesto umrlega vodje zemljiške knjige g. I. Bevca.

(Poroka). Dne 29. m. m. poročila se je v kapiteljski cerkvi gdš. Marija Jagodič z g. Augustom Bellé, pos. in trgovcem na Uncu pri Rakeku. Bilo srečno!

(Uboj duhovnika). Dne 16. julija ubili so zavrtno sprijeni ljudje kapelana v Makolah č. g. Antona Mikliča, Dokazalo se je, da so bili to ljudje sprijeni vsled slabega berila, osobito liberalnega nemškutarskega lista „Štajerca“. Rajni gospod je bil blaga, mirna duša, a ves zayzet za svoj vzvišeni poklic, in to mu je doneslo nasilno smrt. Bil je svoje dni dijak novomeške gimnazije. — To je sad neprestane gonje in hujskanja proti duhovnikom.

(Konference) za novomeški dekanat 19. avg. ne bo. Pastoralna konferenca pa se bode vršila 18. sept. ob 10. uri v navadnih prostorih.

(Dol. Sokol) ima dne 9. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer svoj izvanredni občni zbor v restavraciji g. Alojzija Pintar v Kandiji. Vspored: 1.) Volitev staroste in dveh odbornikov; 2.) Eventualia.

(Veliki shod) na Žalostni gori pri Mokronogu bode letos 23. in 24. avgusta.

(Novo uradno poslopje v Novem mestu.) — Dela za novo zgradbo okr. glavarstva v Novem mestu so se oddala za 143 000 kron. Zidarska, tesarska in mizarska dela je prevzela kranjska stavb. družba, kamnoseška A. Vodnik iz Ljubljane, pleskarska in slikarska O. Smitka iz Novega mesta, kleparska And. Agnič iz Novega mesta in pečarska I. Appe iz Kandije.

(Ljudska knjižnica v Šmihelu) svojim cenjenim članom naznanja, da se je za prihajajočo jesen in zimo nakupilo lepo število prav mičnih knjig iz znane Gabrščkovke zaloge v Gorici; upamo, da bomo s tem društvenikom ustregli. Ob enem jih opozarjamo, da se počenši od 1. avgusta pobira polletni prispevek za drugo polovico leta; ob tej priliki prejel bode vsak član tudi „Sprejemnico“, na koji drugi strani se bodo vsakoletni prispevki potrdili. Ker bi bilo stroškov preveč, ako bi se „Sprejemnica“ pošiljale po pošti, blagovolijo naj se p. n. člani, katerim je mogoče, oglašiti pri društvenem knjižničarju g. kaplanu Franc Vidmarju v Šmihelu; članom, katerim tega ni mogoče, izročile se bodo „Sprejemnice“ drugim potom. — Pri pregledovanju zapisnika izposojenih knjig smo tudi našli, da imajo nekateri člani knjige že izven določenega obroka na izposodilo, iste prosimo toraj uljudno, da jih o priliki prineso nazaj.

Franc Ciber, t. č. podpredsednik. Franc Šalehar, t. č. tajnik.

(Uzorna pivnica — Zagreb.) Ko opozarjamo na današnji inserat pod tem zaglavjem, ob enem priporočamo p. t. gostilničarjem, hotelirjem in kavarnarjem ter slav. občinstvu, da od tega obd. kr. hrvatske vlade ustanovljenega zavoda odvezemajo hrvaška namizna in desertna vina, šampanjec in slivovko. Ta vina so priznana najboljše kakovosti ter našim domačim močno podobna, ob enem pa zanesljivo pristna, ker stoje pod nadzorstvom kr. deželne vlade. Tudi so cene zmerno jako nizke, ker se je jako povečalo in pospešilo pametno obdelovanje prenovljenih vinogradov ter tako znatno pomnožil pridelek. Bolnikom in okrevajočim je posebno priporočati zdravilni burgundec v buteljkah.

(Razglas). Intendanca c. in kr. 3. voja v Gradcu je vposlala trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani izkaz o prilični potrebnosti za zavarovalno dobo 1902/903 za c. in kr. vojsko in c. kr. domobranstvo v oskrbovalnicah v Gradcu,

Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Trstu, Gorici in Pulju. Dobavati bo: pšenica, rž, oves, kruh, seno, slama, drva, premog itd. Izkaz je na vpogled v pisarni imenovane zbornice.

(Zakupni razglas). Zaradi zagotovljenja posteljne slame za brambovska bataljona v Ljubljani za dōbo od 1. septembra 1902 do konca avgusta 1903 se bode vršila ponudbena razprava dne 29. julija 1902 ob 10. uri dopoldne v računski pisarni (v brambovski vojašnici) v Ljubljani. V navedeni dōbi dobavati bo v osmih rokih skupaj 39.000 kg posteljne slame v Ljubljani. Sprejemajo se pismene in ustmene ponudbe. Pismene ponudbe, kolekovane s kolekom za 1 K za vsako polo, naj se vložé v gori navedeni pisarni do 29. julija 1902 do 10 ure dopoldne. Ob isti uri se pa začne tudi javna ustna obravnava ravno tam. Ponudniki morajo predložiti izpričevala o zadostnem premoženju in zmožnosti za prevzete te kupčije. Ta izpričevala izdaja protokoliranim tvrdkam trgovska in obrtniška zbornica, drugim pa c. kr. okrajna glavarstva ozir. mestni magistrat. Izpričevala se morajo vsaj en dan pred razpravo po obrt. in trgovski zbornici ali po politični oblasti poslati poveljništvu navedenih bataljonov. Podrobni pogoji in navodila se lahko dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(„Gorenjski Slavček“.) Opera v treh oddelkih, zložil Anton Foerster. Izdala in založila „Glasbena Matica“ v Ljubljani. — Tako je naslovljena elegantna, po Groharju z naslovno sliko opremljena knjiga, katero je pravkar pričela razpošiljati „Glasbena Matica“ svojim članom kot društveno darilo za leti 1900/01 in 1901/02. „Gorenjski Slavček“ je najboljše in najdragocenejše glasbeno delo, kar jih je dosedaj izdala „Glasbena Matica“; obsega 212 strani na velikih četrti in stane njegovo izdanje štirikrat toliko nego so povprečno stala dosedanja letna darila omenjenega društva. Razpošiljanje se je uredilo tako, da dobe „Gorenjski Slavček“ v roke najprvo častni člani ustanovniki in oni člani, ki so uže plačali društvenino za leti 1900/01 in 1901/02 in za temi drugi člani. Onim, ki so plačali društvenino le za eno teh let bo doplačati 4 K; če bi pa ne hoteli doplačati, si lahko izberejo namesto „Gorenjskega Slavčka“ katero koli drugo društveno darilo iz prejšnjih let. Od teh in od onih ljubljanskih članov, ki niso plačali društvenine sploh za nobeno navedenih dveh let, se bo pobiralo doplačilo 4 K oziroma društvenina za obe leti (8 K) ob vračevanju društvenega darila; zunanji člani naj pa blagovole društvenine plačati ali poverjeniku ali jih poslati naravnost „Glasbeni Matici“. Da se razdelitev muzikalij čim bolj pospeši, pride lahko vsak član tudi sam po svoje darilo v društveno pisarno v Vegovih ulicah št. 5 popoldne med drugo in tretjo uro. — Poverjeniki se naprosijo, da čim preje sestavijo seznamke članov in jih vpošljejo z društvenino vred. Za nečlane in v knjigarnah stane „Gorenjski Slavček 12 K. „Glasbeni Matici“ sme pristopiti vsaka svojepravna oseba in znaša društvenina na leto 4 K. — Priglasila članov, naročila na „Gorenjski Slavček“ in denarji naj se pošiljajo na „Glasbeno Matico“ v Ljubljani.

(Naši liberalci — prvi snopič: „Liberalna vera“) velja 40 vin. Na vsakih 10 izvodov dobi se en snopič po vrhu. Udom „Obrambnega društva“ se je razposlal snopič brezplačno. Knjižica se dobiva pod naslovom „Obrambno društvo“ v Ljubljani. Priporočamo, naj se knjiga naroča skupno v več iztisih. V Ljubljani se knjižica dobiva v prodajalnici „Katol. tisk. društva“.

(Porcijunkula). Spisal P. Alfonz Furlan, mašnik frančiškanskega reda. 26 strani broječa in vsega priporočila vredna knjižica, ki prav točno podaje zgodovino tega odpustka ter molitve za njega zadobitev, se dobiva v frančiškanskem samostanu ter v knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu za ceno 10 h.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne stvari.

* (Stolp sv. Marka v Benetkah — se podrl.) 14. m. m. se je razširila vest, da se je svetovno znani, zgodovinski stolp sv. Marka porušil. Že nekaj dni pred so se pokazale na stolpu sumljive razpoke, vsled česar je bil tudi

prostor prometu zaprt in najbližnja stanovanja so se morala izprazniti. In le tej previdnosti se je zahvaliti, da ni bilo pri katastrofi človeških žrtev. Stolp je bil skoro 100 m visok ter se je začel graditi leta 888 po Kr. za vlade doža Pietra Tribune. Dogotovljen pa je bil šele leta 1150. Bil je priča vsega sijaja in propada ponosnih Benetk. Ponižal pa je tega zgodovinskega orjaka Napoleon, ki je jezdil svojega konja na vrh njegovih stopnic. Kdor je obiskal Benetke, tudi ni pozabil splezati na stolp, od koder se je nutil čarokrasni razgled. Mestni svet se je takoj po dogodku sešel k izvanredni seji ter zaprosil ministrstvo brzajavno za pomoč, da se stolp znova zgradi. Nabranega je v ta namen že precej denarja.

* (Luccheni, morilec cesarice Elizabete, zblaznel) O morilcu naše cesarice se poroča o njegovem duševnem razvoju in vzgoji sledeče: Njegova mati je bila dekla, katero je zapeljal neki propali pijanec ter jo potem zapustil. Ona je na to izročila dečka najdenišnici ter se preselila v Ameriko. Lucchenija so dali v rejo neki družini, kjer se je samo pohujševal. Ko je odslužil vojaščino, je začel potovati ter prišel v Budimpešto; ker ni imel službe so ga z odgonom prepeljali v Italijo. Bil je sila domišljav in predrzen. Po vsej sili je hotel dobiti italijansko državno službo ter bil zato 8 mesecev prostovoljec pri armadi v Afriki. Ko se je povrnil, je zahteval trikrat pismeno in jako ostro službe. Ker je ni dobil, si je domišljeval, da se mu godi krivica ter je postal anarhist. Stradal je in se potikal okoli in konečno prišel umoriti avstrijsko cesarico. Pred sodniki se je vedel predrzno, v ječi pa je postal ponižnejši in večkrat je jokal. Sedaj pa je ta morilec, ki je prizadel toliko žalosti avstrijskim narodom, zblaznel. Lucchenija imajo na vesti v prvi vrsti oče in mati ter propali redniki. Strašen bo odgovor enkrat pred večnim sodnikom.

* (Kaj je čudna prikazen.) V neki gostilni je razlagal gostilničar svojim gostom, kaj je čudna prikazen, tako-le: „Veste, kaj je čudna prikazen? Poslušajte, razložil vam bom to. Vsakdo izmed vas pozna kravo; pa krava ni čudna prikazen. Tudi je že vsakdo izmed vas videl jablano; pa jablana tudi ni čudna prikazen. Če bi pa kedaj splezala krava na jablano in trgala z repom jabolka — to bi bila čudna prikazen.“

* (Muha v pivu pri različnih narodih.) Zanimivo je opazovati, kako različno postopajo ljudje razne narodnosti, ako pride kaka muha pomotoma — v pivo. Amerikanec se začne smejati in naroči drugo pivo; Španjol plača in odide; Francoz in Italijan ravno tako, a pri tem pridno zabavljata in godrnjata. Anglež izpije pivo in naroči drugo. Nemec oprezno spravi muho, pivo spiije. Rus spiije muho in pivo. Kitajec pozoba najprej muho in jo nato zalije s pivom.

Loterijske številke.

GRADEC,	5. julija	70	64	71	27	38
TRST,	12. „	72	53	49	76	86
GRADEC,	19. „	78	31	53	71	19
TRST,	26. „	26	44	59	64	69

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja povodom smrti in pogreba mojega soproga

Mihaela Blažon,

posestnika v Rudolfovem,

izrekam v svojem ter v imenu vseh sorodnikov najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini osobito njegovim gospodom kolegom kakor tudi vsem prijateljem in znancem za izkazano požrtvovalnost.

Rudolfovo, dne 24. julija 1902.

(204)

Evlalija Blažon.

Hiša na prodaj

V Žabji vasi št. 17. pri Rudolfovem. Ista obstoji iz treh sob, prodajalne in dveh kletij, stoji pri glavni cesti ter je pripravna za vsako obrt. Cena 1500 fl. Polovico kupnine se lahko obrestuje. — Več se izve ravno tam.

(207—1)

Bizeljsko vino!

Kdor želi kupiti

zanesljivo pristnega bizeljca,

naj se obrne na Franciška Matheis, Brežice ob Savi, ki ima iz lastnega pridelka na prodaj veliko množino belega in rudečega vina (tudi rizlinga in traminca i. t. d.) po prav nizkih cenah. Vzorice na željo rad vpošlje. (177-3)

(195-2) 3000 hektolitrov vina

ima na prodaj župnija Krašič pri Jaski (Hrvatsko) po 15 do 20 gld. — Kdor želi vino kupiti naj se obrne na župnika Krašičkega g. Štefan Kuzek-a, kateri ima sam 150 hektolitrov vina na prodaj.

Naznanilo!

Podpisani vljudno naznanjam, da sem prevzel

opekarno

g. R. Smole-ta v Žabji vasi pri Novem mestu, ter bodem imel vedno v zalogi opeko prav dobre vrste. — Spoštovanjem se priporočujem

(160-3)

Giuseppe Olivo.

(170-2) Trtne škropilnice

v obliki škarij, prav trpežne, se dobijo po znižani ceni za 5 gl. 50. kr. pri A. Kajtna, Radeče pri Zidanem mostu.

Spreten deček

ki ima veselje do pekovskega obrta, sprejme v pouk po dogovoru takoj Anton Kummer pek v Kranju. (191-1)

Naznanilo.

Ker sem kupil v Celju večjo manufakturno trgovino, kamor se preselim, prodam vsled tega sledeče: Trgovino založena z najlepšim manufakturnim blagom v Novem mestu. — Na Drski poleg Novega mesta, posestvo z lepo hišo in gostilno, velikim sadnim in gostilniškim vrtom; zraven je tudi več njiv in hosta. — Pri Bučni vasi več njiv in hosto, ki meri 6 oralov. Več starega vina ter vinske posode.

Jos. Medved, trgovec v Novem mestu.

Prošnja! Prosim čast. moje odjemalce, ki imajo poravnati svoje račune, da to v kratkem času preskrbe. (197-1)

Javna dražba.

Za adaptiranje šolskega poslojja v Stopičah v učiteljska stanovanja se bo vršila na lici mesta v Stopičah dne 6. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne.

Skupni proračun znaša 2046.86 K. Ponudniki imajo položiti 10% za vadijum.

Krajni šolski svet v Stopičah, dne 28. julija 1902.

(200)

J. Porenta, načelnik.

Učenca

iz poštene hiše, sprejme takoj F. Skušek, trgovec v Metliki. (190-1)

Deček,

kateri ima veselje za učenje v trgovini, ki je dobrega obnašanja ter poštenih starišev, 14 do 15 let star se sprejme takoj pri Ivanu Levstek trgovcu v Sodražici Dolenjsko.

Žaga, mlin,

s hišo vred ter gospodarskim poslojjem, njivami, sadnim vrtom, hosto itd. vse v dobrem stanu, je iz proste roke na prodaj v Orehovici št. 6., Št. Jernej Dolenjsko. (195)

S prvim julijem tega leta sem prevzel svojo gostilno zopet sam.

Maks Bruner.

(194.)

Pojasnilo!

Resnici na ljubo naznanjam slav. občinstvu sledeče: Moji neprijatelji so iz zlobnosti raztrosili med občinstvo vest, da se mislim v kratkem v Ameriko izseliti. Ker se doma da shajati s pridnostjo in varčnostjo, in ker imam na razpolaganje doma dobro urejeno delavnico z stroji, da zamorem z vsakem tekmovati, toraj še ne čutim skrajne sile, da bi tu pustil gotovo in šel iskati zgubljeno v Ameriko. Ako sem od tam zahteval informacije, toraj se s tem še nikakor nisem odločil za izselitev. Toliko v pojasnilo!

Novo mesto 28. julija 1902.

(192-1)

Matko Malovič, mizarski mojster.

V kmetiški šoli v Grmu je na prodaj lepa velika krava

(203)

muropoljske pasme s teletom,

in prav dobro lansko belo ter rudeče

vino.

Učenec,

iz dobre poštene hiše, ki bi imel veselje do dimnikarske obrti, se takoj vsprejme pri g. Franc Hönigmann v Rudolfovem. (196-1)

V prijaznem kraju na Dolenjskem je na prodaj

lepa hiša

z vsem gospodarskim poslojjem, s sadnim vrtom, njivami in hosto, pripravna za gostilno, trgovino ali kakršnokoli obrt. Natančneje se izve pri upravnistvu „Dol. Novic“.

Več mizarskih pomočnikov,

vajenih stavbenega dela, sprejme se v trajno delo takoj pri Filipu Lazar, mizarski mojster v Jesenicah Gorenjsko. (189-1)

Želi se kupiti

še dobro ohranjen glasovir.

Kje, pove upravnistvo Dol. Novic. (198)

Med. univ.

(201-1)

Dr. Matija Hočevar

se je naselil v **Kostanjevici** kot zdravnik
ter ordinira od **10. avgusta naprej**
v **Kuntaričevi hiši I. nadstropje.**

(172-3)

Skoraj čisto novi angleški

stroj za kositi in žeti

in ena tudi skoraj čisto nova

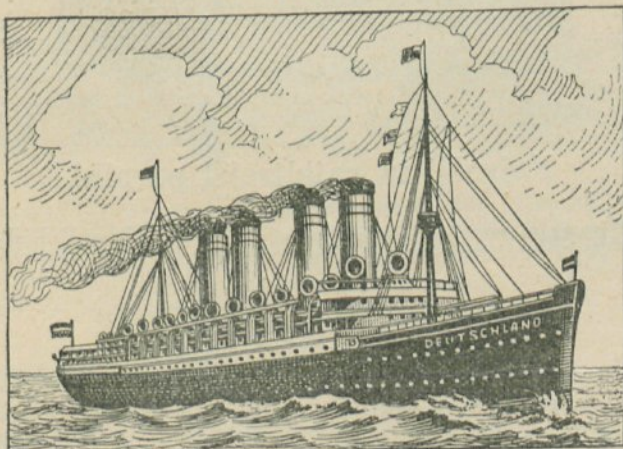
brizgalnica

na dveh kolesih, z dvojnimi ventilom in s cevki (Schlauch)
za ogenj gasiti, na vrtu škropiti itd. se dobi po prav nizki
ceni pri Janezu Lenard-u v Reichenburg-u (Štajersko).

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih
parnikov, ki vozijo v

Ameriko.

(149-4)

Hamburg-New York le 6 dni.

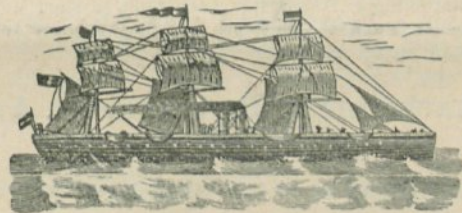
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja,
ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1. nasproti Frančiškanski cerkvi.

Dečka iz poštene hiše sprejme v poduk Franc Murn,
lectar in svečar v Kandiji pri Rudolfovem.

Za
v Avstriji

koncesijo-
novano

francosko prekmorsko družbo

„Compagnie generale Transatlantique“

Edina direktna in najkrajša črta

poštne brzoparnikov, ki prevažajo zanesljivo,
brez prelaganja, samo 6 dni

iz Havra v Newyork.

Za vožnje tu- in inozemskih železnic, za navadna in okrožna
potovanja in prireditve romarskih vlakov,

daje pojasnila in veljavne vozne liste

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6

blizu znane gostilne „pri Figabirtu“.

(136-4)

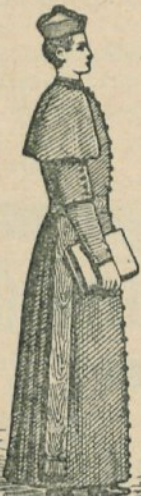
V najem se odda v Rohrmannovi hiši v Novem mestu

dvoje stanovanj.

Eno moderno s tremi sobami in pritliklinami, drugo z dvema
sobama in pritliklinami. — Več se izve pri g. K. Rosmannu v
Novem mestu.

(188-1)

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

prilagoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Prilagam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zato se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremožljiv tirolski loden za haviloke.

Tudi imam narejene haviloke vsake velikosti za gospode in dečke po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

Karbolineum.

Patent: Avenarius se kakor najboljšo les ohranjujoče sredstvo obnese že nad 25 let. Vsi karbolineji iz raznih družih fabrik so slabše ponaredbe Avenarijevega karbolineja. Avenarijev karbolinej je sicer nekaj novcev dražji, kakor drugi karbolineji, pri tem je pa skoraj trikrat izdatnejši, kakor vsaki drugi karbolinej.

Pred ponaredbami se svari.

Tovarna karbolineja: R. Avenarius, Amstetten, Niž. Avstrijsko.

(102—8) Pisarna: Dunaj III./I. Hauptstrasse 18.

Izključna prodaja za sodni okraj Novo mesto: pri Alfonsu Oblaku, trgovcu v Novem mestu.

Učenca v trgovino z mešanim blagom sprejme Franc Pleterski, Novo mesto.

Išče se

zdrav mladenič

14 do 16 let star z dobrimi šolskimi spričevali za učenca pri Matiju Jonko, trgovina jestvin in dež. pridelkov v Bovcu. Oglasi pri tvrdki. (166—3)

Učenec

se takoj sprejme, kateri ima resno voljo učiti se

kovaškega obrta

pri Leopoldu Hrastovčan v Novem mestu. (167—3)

(150—4)

Kaznjivo je

vsako ponarejanje edino pravega Bergmann-ovega lilljnega-mlečnega-mila, tovarne Bergmann in drug. Draždane-Tečen ob Elbi. Varstvena znamka: Dva rudarja. — Taisto naredi nežno, čisto lice, cvetočo in mlado zunanost, belo in žametno mehko kožo ter blestečo lepo pölt. Najbolje sredstvo proti pégam. Komad po 80 h, pri lekarnarju S. pl. Sladovič in trgovcu Alfonzu Oblaku v Novem mestu.

Na prodaj je

posestvo

v Kunčnu št. 1. in 2. z lepim in prostranim smrečjem. Vrednost 6600 K, plačilo po dogovoru.

Helena Petschauer, Kuntschen p. Stari log. (206)

F. Missler Bremen

Bahnhofstrasse 30.

Največji in najhitrejši parniki

iz Bremena v Ameriko so:

Cesarski parniki (Kaiser-Schiffe)

Odhod iz Bremena vsacega torika

Kaiser Wilhelm der Grosse	dolg 198 metrov
Kronprinz Wilhelm	202 "
Kaiserin Maria Theresia	166 "
Kaiser Wilhelm II.	215 "

Ti cesarski parniki vozijo jedino le iz Bremena in kdor se hoče na njih voziti, mora si poprej mesto zaposesti stem, da pošlje od doma za vsako osebo 20 kron are na naslov:

F. Missler, Bremen, Bahnhofstr. 30.

Odpreda popotnikov od Bremena v Ameriko, Avstralijo in Afriko.

Najnižje cene. ● Dobra postrežba.

Natančnejša pojasnila brezplačno (148—5)

F. Missler, Bremen, menjalnica.

O Z N A N I L A

domačih obrtnikov v Novem mestu, kateri se slav. občinstvu in preč. duhovščini najvljudneje priporočajo k obilni naročbi in prijaznemu obisku.

Matko Malovič, mizar

izdeluje stavbeno in pohištveno mizarstvo v najnovšem slogu. V zalogi ima gotove mliške krste po nizkih cenah!

AVGUST KÜSSEL „Pri starem mostu“.

izdeluje vsa pod kleparsko stroko spadajoča dela, pokrivanje zvonikov in streh, napravo žlebov, razne posode in orodja za kletarstvo, mehove za žvepljanje itd. vse po nizkih cenah!

J. GREGOREC, pri mostu

priporoča svojo zalogo vsakovrstnih dežnikov in lepo izbiro različnih solnčnikov. Preobleke in popravila se točno in ceno izvrše.

Gustav Murn, svečar

v Novem mestu

priporoča veliko zalogo voščenih sveč in najfinejšega medu za pitanje čebel. Kupuje rumeni vosek in voščine po najvišji ceni!

Andr. Doktorič, zlatar

priporoča raznovrstne zlatnine in sreberne vseh predmetov, kakor tudi žepnih ur in zalogo Gramophonov. Sprejemlje popravila ter ista ceno in solidno izvršuje. Kupuje staro zlato in srebro po najvišjih cenah.

Dimit. Štefanovič, čevljar

priporoča zalogo obuvala lastnega izdelka iz najboljšega usnja. — Naročila se izvršujejo

hitro, solidno in ceno!

LEOPOLD KOPAČ,

priporoča sl. občinstvu svojo veliko zalogo najnovjših klobukov, kakor tudi svojo gostilno,

kjer toči domača izborna vina in sveža piva; dobe se tudi gorka in mrzla jedila po nizkih cenah.

BRATA APPE V KANDIJI

priporočata preč. duhovščini in sl. občinstvu vsakovrstne svoje lončene izdelke. — V zalogi imata raznobarvene lončene peči, štedilnike s kablami. Vse je po preskušnji ognju protivno in trpežno izvršeno. Peči v šole, pisarne in večje dvorane izdelujeta z „multiplikatorji“, pri katerih se za 50% kurjave prihrani. NIZKE CENE!

FRANC CIBER,

podobar, stanuje sedaj v Kandiji poleg novega mostu v hiši g. Srebotnjaka. Izdeluje razna podobarska dela, n. pr. altarjev, prižnic, spovednic, in križevih potov v vseh slogih, barvano ali naravno. Nizke cene!

Anton Kokalj,

kamnosek v Bršljinu

izdeluje razna kamnoseška dela: za stavbe in drugo. Izdeljujejo se v prav obilnemu številu nagrobni spominki po zelo nizkih cenah!

Davorin Frančič,

priporoča zalogo najnovjših klobukov, kolesarskih in drugih čepic. Sprejemlje pod to stroko spadajoča popravila, snazjenje in kemično barvanje slamnikov po nizkih cenah.

Josip Potokar,

ključavničar in mehanik

naznanja sl. občinstvu, da se je na novo tu naselil. Izdeluje vsa k njegovi stroki umestna dela, popravljanje strojev in bicikljev ter druga umetna dela po najnižjih cenah.

IVAN KASTELIC, pek

priporoča vedno sveži kruh, dobra, ukusna, gorka in mrzla jedila, žganje najboljših domačih vrst: brinovec, slivovko, vinsko žganje in druge sladke opojne pijače. Dobra in cena postrežba.

Josip Kos, knjigovez

izvršuje knjigovezna dela, ter priporoča svojo trgovino z raznovrstnim papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, raznih razglednic in knjig po najnižji ceni.

Oton Smitka, slikar in pleskar

se priporoča za vsa k njegovi stroki spadajoča dela, katera izvršuje po najnovšem slogu, solidno in po najnižjih cenah. Za dobro delo se jamči. Stanuje v Skabernetovi hiši št. 226. Novo mesto.

Fran Murn, svečar, Kandija

priporoča svojo veliko zalogo voščenih sveč, in medu ter lectarskih izdelkov. Kupuje v vseh množinah voščene po najboljših cenah.

Anton Hočevar,

tovarnar in strojar

izdeluje najboljše vrste usnja in podplatov, katerih ima vedno v zalogi. Dalje priporoča domače umetno izdelanega usnja raznih barv in vse čevljarske potrebščine. Nizke cene.

Lovro Puš na Glavnem trgu.

Se priporoča slav. občinstvu v naročitev za izgotovitev raznih obuval, katere izdeluje najsolidneje iz dobrega materijala točno in po nizkih cenah.

Fran Kondrič,

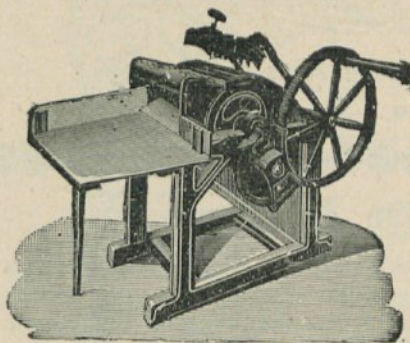
izvošček (po domače Čampa)

ima pripravljeno uprego za prevažanje oseb ob vsakem času, na vse strani. Prijazna postrežba, cene jako nizke.

Franjo Picelj, čevljar

se priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini k obilni naročbi za vsakovrstna obuvala, katera se pri meni izdeluje lično in trpežno, po zmernih cenah. — Stanuje v kat. domu rok. pomočnikov.

(143-5) Najbolj izvrstne, priznane najboljše

jeklene pluge z 1, 2, 3 in 4 lemeži, brane, travniške in za mah, klepne in diagonalne, valjarje za polje iz jeklene ploščevine, gladke in robate, sejalne stroje „Agricola“, orig. ameriksanske

stroje za košnjo trave, detelje in žita, grablje za seno in žito, priprava za obračanje sena, patentovane sušilnice za sadje in sočivje, stiskalnice za vino in mošt in sploh za vse namene, mline za grozdje in sadje, stroje za robljanje, samodelujoče patentovane brizgalnice za trsje, zelenjad in pokončavanje uši „Syphonia“

premične štedilne peči, priprave za parjenje živinske krme, z obročasto pripravo za mazanje, ročne, na gepel in na par, vsakovrstne gepelne za vprego 1 do 6 živalij, najnovejše

žitočistilnice,

trijerje, robljače za koruzo, stroje za napravo krme-rezanice, stroje za mečkanje žita in rezanje repe, stiskalnice za seno in slamo, ročne, premične in nepremične, kakor sploh vse poljedelske stroje izdeljuje in razpošilja po najnovejši sestavi

Ph. Mayfarth & drug.

Priv. tovarna kmet strojev, livarna in fužina na par Ustanovlj. l. 1872. DUNAJ, II., TABORSTRASSE št. 71. 750 delavcev. odlikovan z nad 490 zlat., srebr. in bron. kolajnami na vseh večjih razstaval. Obširni ceniki in mnogoštevilna priznalna pisma zastoj. Zastopniki in prekupci se iščejo.

Dobro vino

po nizki ceni in v vsaki množini je na prodaj v grajščini Bajnof pri Rudolfovem. (182-2)

Iščem dobrega, treznega, samskega (181-2)

mlinarja ali pa mlinarskega učenca

za moj mlin na valjčke. Sprejme se tudi tak, ki še ni delal v valjenem mlinu. Plača po dogovoru. Pismeno ali ustmeno naj se vpraša pri Viljem Brunschmid-u v Radečah na Dolenjskem.

Dve novi hiši v Žabji vasi (157-4)

pri Novem mestu s zraven spadajočimi njivami, ste na prodaj brez letine ena za 1050 K in druga za 1200 K. — Natančneje v Žabji vasi nad studencem št. 32, pošta Novo mesto.

na Grnu pri Novem mestu. Zofia Verovšek, (173-3)

Velesposlovanjem

Podpisana uljudno naznanjam, da bodem izvrševala vsakovrstnega perila (Glanzbugel). Ker sem v tej stroki popolnoma izveščana, sem prepričana, da bodem slavno občinstvo iz mesta in okolice najboljše zadovoljila ter se usojam za prav obilne narobe tem bolj nudanje priporočiti.

NAZNAVILLO.

Uzorna pivnica,

prvo hrvatsko dioničko društvo za proizvodjanje šampanjca i promet domačih vina u Zagrebu.

Društvo stoji pod nadzorstvom visok. kralj. zemlj. vlade ter jamči za naravnost proizvoda, katerega stavi v promet.

Hrvatsko belo namizno vino iz raznih let.

Črna vina: Portugijska in Burgundska.

Rudeče vino: Brodski šiljer.

Finejša namizna vina v buteljkah: Graševina (Riesling) l. 1886, Graševina-kabinet (Cabinet-Riesling) l. 1867, Traminec l. 1890 (iz kleti zagrebskega nadškofijstva), Burgundski-kabinet (Burgunder-Cabinet), najboljše zdravilno vino, leta 1890, in Samotok (Strohwein).

Šampanjec: Carte blanche, Metropole, Ekstra dry.

Hrvatske špecijalitete: Slivovic v čutorah.

Na zahtevanje uzorci gratis in franko.

Naslov: Uzorna pivnica, Zagreb.

Vina v buteljkah iz naše zaloge točijo tudi: g. Damisch, kavarna v Rudolfovem, g. Al. Pintar, gostilna Pri lipi in g. Josip Zure (pri Štemburji) v Kandiji pri Rudolfovem. (199-1)

Eksport isterskega vina.

Razpošiljam pristno vino lastnega pridelka in sicer refoškata, terana, burgundca in belega rizlinga od 26 do 36 h postavljeno na tukajšni kolodvor Dignano.

A. M. Pujman,

(131-6)

Eksport vina, Dignano Istra.

Salame ogrske 1.70 gld., domače iz šunkna 1.20 gld., domače 1 gld., dunajske 80 kr. Šunka brez kosti (Rollschinke) 90 kr. in 1.10 gld., suho meso 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago. Janko Ev. Sirc v Kranju. (126-6)

V Žužemberku se proda

hiša z lepim vrtom in hlevom,

pripravna za gostilno in trgovino. Naslov pové uredništvo „Dol. Novic“. (205-1)

(120-3)

ANTON WEISS,

krojaški mojster v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 39

priporoča svoj nad 20 let na najboljšem glasu obstoječi obrt v napravo civilne obleke, vojaških in uradniških uniform, kakor tudi oblek za prečastito duhovščino, gozdarje in livreje vsake vrste, po predpisih in pod jamstvom. Pravo tuje in inozemsko blago je vsak čas na izbero.

Postrežba točna in vestna!